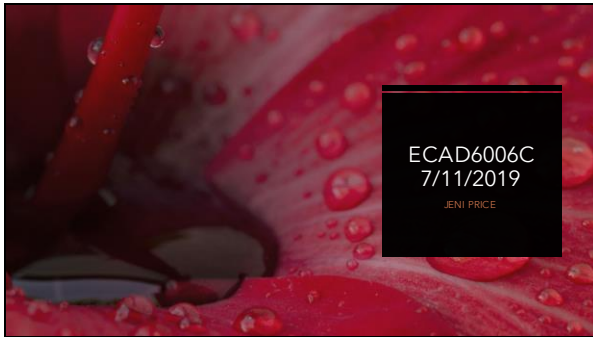

TASG DARLLEN

Darllenwch y darn yn uchel gyda phartner.

Atebwch y cwestiynau.

ADBORTH QUIZZIZ

TASG PORTFFOLIO - RHAN 1

Ewch i gwmpiau o 3.

Cyflwynwch eich thema a'ch syniad am weithgareddau (yn Wenglish @).

Trafodwch eich syniadau. Sut ydych chi'n gallu gwella'r gweithgareddau?

Meddyliwch ...

Ydy'r plant LGYD yn defnyddio'r Gymraeg (siarad)?

Ydy'r gweithgareddau yn ymarfer sgiliau gwranddo a/neu ddarllen y plant?

Ydy'r plant yn gwybod pa batrymau iaith maen nhw angen eu defnyddio?

Oes angen cymorth (help/scaffolding) amyn nhw? Beth?

Pa waith 'paratoi' fyddwch chi angen ei wneud?

Ar ôl 10 munud, byddwch chi'n adrodd yn ôl (feedback) i'r dosbarth i gyd.

CYFRI YN GYMRAEG ...

Heddiw, byddwn ni'n dysgu sut i
gyfri yn gywir Gymraeg!

RHIFAU

Gwrywaidd/Masculine

- Un
- Dau
- Tri
- Pedwar
- Pump
- Chwech
- Saith
- Wyth
- Naw

Benywaidd/Feminine

- Un
- Dwy
- Tair
- Pedair

ENWAU BENYWAIDD / GWRYWAIDD

Rhaid defnyddio rhifau
benywaidd gydag enwau
benywaidd.

You must use feminine numbers
with feminine nouns.

Mae treigladau ar ôl rhai rhifau.

There are mutations after some
numbers.

*Beth ydy'r
rheolau?*

1 un ci	un gath
2 dau gi	dwy gath
3 tri <u>chi</u>	tair cath
4 pedwar ci	pedair cath

Cyfiri yn Gymraeg...

un, dau, tri, pedwar, pum, chwech.

Gydag enwau benywaidd dilynir y patrwm hwn:
 un > dim treigladd un cwrw
 dau > treigladd muddol dau gwrw
 tri > treigladd lluos tri gwrw
 pedwar > dim treigladd pedwar cwrw
 pum > dim treigladd pum cwrw
 chwe > treigladd lluos chwe cwrw

Gydag enwau gwrywaidd dilynir y patrwm hwn:
 un > treigladd muddol un benod
 dau > treigladd muddol dwy benod
 tri > dim treigladd tair benod
 pedair > dim treigladd pedair benod
 pum > dim treigladd pum benod
 chwe > treigladd lluos chwe phenod

Tali Treigl	Muddol	Twrystol	Luos
p	ff	ss	ph
t	d	nn	th
c	g	ng	
b	f	m	
d	dd	a	
g	gg	ng	
ll	l		
m	t		
rh	r		

Nid yw enwau benywaidd sy'n dechrau ag 'll' a
'rh' yn treiglo ar ôl un, e.e. un llaw un rhestr

SUT YDYN NI'N GWYBOD YDY GEIRIAU'N FENYWAIDD NEU'N WRYWAIDD?

Mae cliwiau ar gael!

Edrychwch yn y geiriadur...
eb / nf - benywaidd (mf)
eg / nm - gwrywaidd (mf)

Prifysgol Gwynedd
University of Wales
Gwynedd

TERFYNIADAU BENYWAIDD

- **-aeth**, e.e. cyflwrach
- **-aeth**, e.e. tystiolaeth
- **-as**, e.e. cymreigwr
- **-eb**, e.e. talab
- **-eg**, e.e. damwag
- **-ell**, e.e. llinell
- **-en**, e.e. coedlen
- **-es**, e.e. ysgafnfyddes
- **-fa**, e.e. ddebydd

Exceptions: bachgen, gwasanaeth, hwaeth, pennaeth ...

TERFYNIADAU GWRYWAIDD

- **-adur**, e.e. cyfrifiadur
- **-deb**, e.e. undeb
- **-dod**, e.e. undod
- **-der**, e.e. dewrder
- **-had**, e.e. bodddhad
- **-iad**, e.e. dymuniad
- **-iant**, e.e. llwyddiant
- **-nydd**, e.e. euogwydd
- **-yn**, e.e. plentyn

Cofiwch! Rhaid defnyddio ffurf unigol yr enw

Dau gi

Dau gwn

GEIRFA'R DOSBARTH

Darllenwch y geiriau gyda'ch partner.

Eisiau her?

Rhowch y gair mewn brawddeg ...

Defnyddiwch eiriadur (dictionary). Ydyn nhw'n neu'n ?

Gyda dis, chwaraewch gêm – a dewiswch garden – rhowch y rhif o flaen yr enw

Un ysgol

Cyfieithwch y brawddegau defnyddiol hyn ...

1. John, put two books in the drawer please.
2. Boys, where are the chairs? There were 2 chairs there.
3. Children, you must ask 3 questions.
4. There were 6 computers in the cupboard yesterday.
5. 10 children want dinner today.
6. There are 2 laptops here. Who wants to work here?
7. I work in 3 schools, with 5 children.
8. There are 3 pages in the book.
9. Jack will you read one page please?
10. Yesterday, there were 5 pupils in my class.
